

Postbefordret blad
(8245 ARB)
Blad nr. 57439

Modtager: «navn»
«att»
«adresse1»
«adresse2»
«postnrby»

Navn: «brugernavn»
Kode: «adgangskode»

Adgangskoden til www.samtid.dk

skal bruges når basen beder om den. Normalt er det nok at taste den ind én gang. Herefter husker din computer selv koden.

Det er vigtigt, at du taster navn og kode præcist ind med mellemrum og store og små bogstaver. Koden må bruges på alle skolens maskiner samt på jeres private maskiner.

Mere inspiration

Demokrati

Er et spændende emne, med mange relevante artikler. Vi skriver om Hal Kochs definition på et demokrati - noget vi vist alle kan lære af.

Et andet godt oplæg til diskussion i klassen er Ole Tonsgaards artikler om folkeafstemninger og information af vælgerne forud for et valg samt hvilke krav det stiller til TV stationerne.

Skat

Vi ønsker alle, at tingene skal gøres bedre og at der skal bruges flere penge på dem. Det gælder f.eks. børnehaver, skoler og sygehuse. Derfor er det nødvendigt at opkræve skatter, og det gør, at vi ikke får så mange penge til os selv.

Forlaget Hedeskov

Redaktion: Sven Skovmand
Torsten Skovmand
Jan Møgelbjerg

Adresse: Forlaget Hedeskov
Hadrupvej 78
8300 Odder.

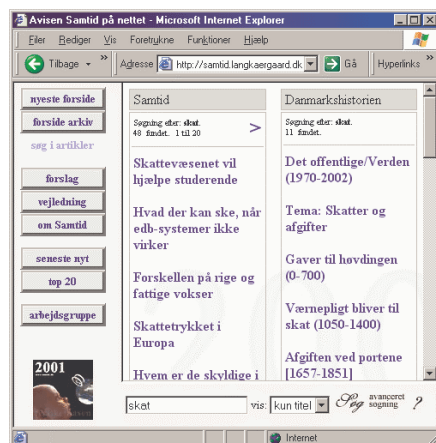
Tlf. 7020 1864

E-mail: samtid@samtid.dk

Vi har skrevet 48 artikler om dette emne, søg på www.samtid.dk efter »skat«, så finder du artikler om skattetryk i Europa samt en række artikler om dobbeltmoral, skattesnyd, sort arbejde og smugleri gennem tiderne mm.

Al historie handler om skatter, og hvad de kan føre til. Om opfindsomme finansministre og konger og om folk, der rejser sig i oprør eller blot nøjes med at snyde.

I Samtids Danmarkshistorie finder du yderligere 11 artikler om skat. Blandt andet finder du et tema om skatter og afgifter. I temaet er der en oversigt over »den danske skats« udvikling fra jernalderen frem til i dag.

Her er der søgt på skat i Samtids Danmarks-historie. Bemærk temaet om Skatter og afgifter i Danmarkshistorien.

Af spændende ældre emner vedr. skat kan nævnes: gaveskat, tiende, Øresundstolden, by-skatten (afgiften ved portene) eller Harald Hen, kongen som indførte det første organiserede møntsystem i Danmark.

6. dec. 2002 28. Årgang, nummer
Redaktion: Sven Skovmand
Torsten Skovmand

4

Kontakt avisen eller redaktionen på tlf. 7020 1864

Tema: Polen

Polen er et af de lande i Europa, der gennem historien har oplevet de største omvæltninger. Det gælder både i dette århundrede og næsten tusinde år tilbage.

Stormagt

Fra at være en stormagt, der strakte sig fra Østersøen til Sortehavet, forsvandt Polen helt af landkortene i 1795. Efter Første Verdenskrig genopstod landet, men løb hurtigt ind i de næste kriser. Sven Skovmand har skrevet artiklen om [Polens historie](#).

Den seneste omvæltning var det kommunistiske styres fald omkring 1990. Selv om polakkerne troede på at det ville blive deres store chance mener de fleste i dag, at deres vilkår er ringere end før.

Journalist Jørgen Dragsdahl har skrevet en række artikler om Polen. I den første artikel, [Polakkerne har ikke fået opfyldt deres forventninger](#), beskriver han længslen tilbage til tiden under kommunismen.

Solidaritet

Det kommunistiske styre blev væltet efter en stærk indsats fra den frie polske fagforening Solidaritet. Men hverken den eller andre fagforeninger er i dag særlig populære, og mens arbejds-løsheden er vokset stærkt, har de mistet halvdelen af deres medlemmer. Det kan du læse mere om i artiklen: [Arbejderne holder sig til chefen](#).

Omvæltningerne efter 1989 har også medført store udsving i det politiske liv, der længe var præget af højrepartiernes had til kommunisterne. Men de polske vælgere er mere interesserede i hverdagens problemer. Dette forklares i artiklen [Mange udskiftninger i det politiske liv](#).

Med til hverdagens problemer hører, at udviklingen i de sidste ti år har skadet kvaliteten af de polske fødevarer, bl.a. fordi små slagtere

fortrænges af supermarkeder, og gartnerne nu har fået råd til gødning og sprøjtemidler. Se artiklen [Polakkerne foretrækker stadig deres egen mad](#).

Uddannelser

Et andet problem er uddannelses-systemets lave standard. Nedskæringer bærer en stor del af ansvaret for, at en fjerdedel af de polske elever ikke forstår, hvad de læser. Artiklen [Dyb kløft deler de unge i undervisningen](#), fortæller om dette.

EU fører i øjeblikket forhandlinger med 10 lande, hvor Cyperns og Maltas situation dog er noget usikker. Forhandlingerne med Rumænien og Bulgarien er udskudt til senere. Tyrkiet er indtil videre ude af billedet

Dog er ikke alt i Polen forandret. Især på ét punkt adskiller polakkerne sig fra det, vi moderne vesteuropæere er vant til. Deres høflige skikke går tilbage til den tid, hvor Polen var en del af det europæiske fællesskab. [Polakkerne er præget af adelig tankegang](#), hedder den artikel.

Miljøet

Trods enorm ligegyldighed med miljøet gennem kommunisttiden er heller ikke den polske natur sådan at få bugt med. Få lande har et så varieret landskab, og den nordøstlige del af landet er et rent naturparadis, fortæller Jørgen Dragsdahl i artiklen: [Polens natur er en økologisk perle](#).

Sven Skovmand har i [Oversigt over Polen](#) samlet en række fakta om landet.

Et fjernsyn kostede næsten en årsløn i 1975, alligevel var der mange der havde fjernsyn, da de kunne købes på kredit fra arbejdspladsen.

Et enkelt billede kan som bekendt rumme en hel historie. Torsten Skovmand har bladet i et polsk familiealbum fra kommunist tiden og samlet dem under overskriften [Familiebilleder fra Polen](#).

Det er en lille beretning om mennesker, der samles om de samme jordnære aktiviteter, som her hjemme i Danmark, trods forskellen i omgivelserne. Vi ser dem ved fjernsynet, samlet i køkkenet og på familieudflugten.

Andre temaer på samtid

Vi skriver hele tiden nye temaer. Søg på ordet tema på [www.samtid.dk](#). Der finder du f.eks.:

- Dødsstraf
- Irak
- Danmarks EU-formandskab
- Palæstina
- Farum
- Tyskland
- Norge
- Sverige
- Italien
- Irland
- Storbritannien
- Valg 2001
- USA efter terror-angreb
- Mediemisbrug
- Terrorisme
- Medicin
- Trafiksikkerhed
- Valget i USA
- Kloning
- Nordirland

Inspiration

Her er nogle forslag til, hvordan du kan bruge [www.samtid.dk](#):

1. Eksempel – Hvad er mest relevant ? Malaria eller pest !

Pest er klart den mest dramatiske sygdom nogensinde. Mens malaria er en frygtelig sygdom for mange i de fattige lande.

En søgning på Samtids Danmarkshistorie efter Pest og sygdom, fører tilbage til Middelalderen og den sorte død samt til pestangrebet i København i 1711. Men samtidig vil du hurtigt opdage, at det er malaria, der er den rigtige dræber.

2. Eksempel – Brainstorm på medier

Gå ind på [www.samtid.dk](#) og søg på medier.

I ”Temaet aviser” kan du læse om, hvor grelt det står til med den fysiske avis i Danmark.

Artiklen ”Mediemisbrug” omtaler resultaterne af en bevidst medie-manipulation i virkelighedens verden. Diskuter om du kender lignende sager fra de sidste 3-4 år.

”Plejebo-sagen” er et andet frygteligt eksempel på hvor galt det kan gå, når politiet informerer medierne. Læs specielt ”Meninger om Plejebo.”

”Historierne der ikke bliver fortalt” fra 1992 er også spændende læsning. Og projektet eksisterer stadig.

3. Samtid – Most Wanted

Vi kan på internettet se hvilke af Samtids artikler, der er de mest besøgte på internettets søgemaskiner:

F.eks. Samtids artikel: ”Sådan opstår Jordskælv” blevet fundet på søgemaskinerne omkring 250 gange det sidste år. Mens artiklen: ”Assuan-dæmningen er blevet en stor succes” blev fundet 160 gange.

Men også emner som: Hajer, Alexandra, Terror og Selvmord har mange søgninger.

Læs mere på [www.samtid.dk](#)

Tema: Tjetjenien

Udgivet den 10. november 2002
I tre artikler beskæftiger Sven Skovmand sig med Tjetjenien og sagen om den fremtrædende tjetjenske politiker Akhmed Sakajev, som russerne forlangte, at danskerne skulle udlevere. Vi henviser endvidere til en række ældre artikler om Tjetjenien.

Danmark inddrages i kampen mod tjetjenerne

I den første af tre artikler oplyses, at det lille Tjetjenien i Kaukasus i århundreder har været i krig mod Rusland, og at over 50.000 tjetjener er dræbt i de sidste ti år. Det er baggrunden for, at 800 russere blev taget som gidsler i et teater i Moskva. Og at russerne krævede, at Danmark udleverede Akhmed Sakajev

Tjetjenien kan aldrig blive selvstændigt

I den anden af tre artikler fortælles om den inddeling, som Lenin fik gennemført af Sovjetunionen, og som gav nationale mindretal en vidtgående beskyttelse. Den var til gavn for Tjetjenien, men giver ikke mulighed for, at landet kan blive selvstændigt.

Meninger om Tjetjenien

I den tredje af tre artikler bringes en række meninger om krigen i Tjetjenien og Danmarks håndtering af de russiske krav om udlevering af Akhmed Sakajev.

Tidligere om Tjetjenien på [www.samtid.dk](#)

Russerne dræbte deres egne

Udgivet den 7. februar 1996
Efter ordre fra præsident Jeltsin har russiske soldater ’befriet’ de gidsler, som tjetjenske oprører havde taget i det nærliggende Dagestan. Men aktionen var brutal. Den kostede sandsynligvis 150 af de 200 gidsler livet. Mange af dem blev mejet ned af russiske maskingeværere.

Jeltsin kæmper for at blive genvalgt

Udgivet den 1. januar 1996
Hovedparten af de 116 russiske gidsler, som var taget af tjetjenerne, blev sandsynligvis dræbt. Ikke af tjetjenerne, men af de russiske styrker, der var sendt ud for at »befri« dem. Måske blev gidslerne ofret, fordi Jeltsin ønskede at fremstå som en stærk mand forud for det russiske præsidentvalg.

Ingen vil støtte et frit Tjetjenien

Udgivet den 11. januar 1995
Siden den 11. december 1994 har den russiske hær prøvet på at besejre det lille bjergfolk i Kaukasus, tjetjenerne. Men endnu er det ikke lykkedes. Hvad drejer striden sig om?

Tjetjenien tema

Udgivet den 1. januar 1995
Vibeke Sperling, Danmarks Radios medarbejder i Moskva, redegør i fire artikler om det historiske fjendskab mellem russere og tjetjenerne.

1. artikel: Russerne har ført mange krige mod tjetjenerne
2. artikel: Jeltsin lyttede til de forkerte folk.
3. artikel: Russerne fik folk til at glemme hadet til Dudajev
4. artikel: Håbet om demokrati er ikke begravet